

УДК 351.74:796. 012

Олег Артурович ЯРЕЩЕНКО,

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2475-7572>

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Реформи, що відбуваються в нашій державі, торкаються й її силових структур, в тому числі системи МВС. Зокрема в Національній поліції України реалізується багатофакторна програма перебудови всієї службової діяльності, що передбачає удосконалення професійної підготовки її працівників, включаючи значне підвищення рівня їхньої підготовленості до ефективного застосування заходів поліцейського примусу.

Аналіз структури професійної діяльності працівників органів внутрішніх справ під час виконання завдань за призначенням свідчить про те, що для кожного правоохоронця у відповідності до його функціонального стану існує певна функціональна модель, яка забезпечує максимальну реалізацію його рухового потенціалу, але при цьому від значних фізичних навантажень суб'єктивна оцінка такого роду значно знижується. Між тим відсутність універсальної навчальної методики, що своєчасно та терміново дозволяє отримувати об'єктивну інформацію про складові біомеханічних рухів людини сповільнює процес освоєння та подальшого удосконалення спеціальних фізичних якостей, необхідних для сучасного поліцейського.

Необхідність отримання об'єктивної інформації про техніку виконання заходів поліцейського примусу: фізичний вплив, використання спецзасобів тощо призвела до створення оригінальної електронно-вимірювальної апаратури. Зараз доведено, що автоматизовані відеокomp'ютерні системи являються найефективнішим засобом технічної підготовки охоронців правопорядку в усьому розвиненому світі.

Комп'ютерне моделювання дає можливість знайти оптимальні значення параметрів техніки рухів при яких працівник поліції може показати найкращий результат під час тренування і відповідним чином в процесі вирішення оперативно-тактичних завдань. Методи електротензодинамографії, стабілографії, мітонографії, електроміографії, акселетрії, гоніометрії та безконтактні методи застосовуються для аналізу техніки рухів у різних видах єдиноборств. При цьому точність вимірювання залежить у більшості випадків від якості датчиків, їхнього розміщення і фокусування. Дослідники правоохоронних підрозділів Великобританії використовують систему «VICON-370». Станція даних систем синхронізує відеокамери та проводить оцифрування у реальному часі зображення пасивних ретрорефлективних (обернено відбиваючих) маркерів, що кріпляться на суглоби досліджуваного. В Японії застосовують систему аналізу рухів «TAKEI», яка працює у двох і трьох площинах. Аналіз рухів тіла людини проводиться з точністю до хвилини. Принцип роботи передбачає використання кольорових маркерів закріплених на суглобах. Спеціальна кольорова відеокамера оснащена високошвидкісним затвором, що використовується як сенсор. Саму ж камеру сконструйовано таким чином, щоб було зручно розпізнавати та визначати кольори кожного маркера, який прикріплено до досліджуваного. Провідні італійські науковці з компанії «Technogym» у сучасних дослідженнях з метою диференційованої оцінки динаміки м'язово-суглобових з'єднань опорно-рухового апарату використовують технічний комплекс «REV-9000». «Силовики» США, Канади, Німеччини в процесі навчання і удосконалення технічних дій бойових мистецтв взятих на озброєння правоохоронними підрозділами використовують модульні аналізатори рухів: «PEAK-3D» та «QUALISYS», що дозволяють виконати безконтактні вимірювання у сагітальній, поперечній та похилій площинах на базі використання трьох професійних відеокамер та відеокomp'ютерного інтерфейсу, що фіксують траєкторії переміщення біологів за допомогою спеціальних світловідбивачів – маркерів, закріплених на суглобах людини [1, с. 79].

На даний момент представниками правоохоронних підрозділів України використовуються сучасні інформаційні технології, зокрема відеокomp'ютерна система «Katsumoto», що дозволяє проводити обчислення напрямку і швидкості руху досліджуваного об'єкту у двовірних декартових координатах (осі X та Y) шляхом завантаження у комп'ютер фотознімків, отриманих у результаті відеозйомки (на прикладі затримання правопорушника шляхом його переведення з положення ескорту до кидка з подальшим поваленням після проведення прийому вузла руки зверху) в різних режимах: on-line та in-line [2, с. 62].

На основі даних розкадрування система будує порівняльні графіки з яких отримується інформація про наступні параметри: швидкість виконання, а також амплітуда падіння затриманого під час виконання технічних дій поліцейського. Впровадження відеокomp'ютерної системи «Katsumoto» дозволяє значно полегшити працю викладачів спеціальної фізичної підготовки та скоротити терміни засвоєння курсантами заходів поліцейського примусу. Так, на базі Національної Академії Національної гвардії України в березні–грудні 2013 р. відбувся педагогічний експеримент, в якому брали участь двадцять курсантів-єдиноборців ХНУВС (м. Харків). Під час експерименту оцінювався вихідний рівень технічної підготовленості курсантів, розроблялась індивідуальна програма рухового удосконалення, був здійснений відеоаналіз за допомогою вищевказаної системи. Оцінка технічної майстерності курсантів проводилася на основі аналізу швидкості, якості та ефективності виконання технічних дій і дозволила виявити індивідуальні особливості їхньої техніки та визначити недоліки в ній. Таким чином, акцентоване комплексне застосування сучасних технічних засобів навчання в процесі вдосконалення технічної майстерності курсантів-єдиноборців дозволяє оптимізувати всі необхідні складові у різних екстремальних ситуаціях. Це також забезпечує статистично достовірне підвищення рівня результативності виступу на змаганнях різних рівнів.

Вважаємо, що подальша використання новітніх технічних засобів навчання, спрямованих на ефективне та якісне тренування спеціальної фізичної підготовленості в системі професійної підготовки МВС України дозволить суттєво підвищити рівень підготовленості майбутніх поліцейських до виконання завдань за призначенням.

Список бібліографічних посилань

1. Сергієнко В. В. Аналітичний огляд існуючих технічних засобів навчання та удосконалення техніки єдиноборств // Сучасні підходи до удосконалення спеціальної фізичної підготовки правоохоронців МВС України : зб. тез наук-метод. семінару, м. Харків, 23 листопада 2011 р. Харків : Акад. ВВ МВС України, 2011. С. 79–82.

2. Хацаюк О. В. Застосування відеоаналізу біомеханічних рухів спортсменів-єдиноборців під час навчально-тренувального заняття з тайського боксу на етапі безпосередньої підготовки до змагань // Актуальні проблеми розвитку традиційних і східних єдиноборств : зб. тез VIII міжнар. наук.-метод. конф. Вип. 8. Харків : Акад. ВВ МВС України, 2014. С. 62–64.

Одержано 10.11.2017

УДК 347.122:007

Світлана Вадимівна ЯСЕЧКО,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4058-9959>

ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ІНФОРМАЦІЮ ОВС

Цивільне законодавство передбачає також умови, за настання яких особа звільняється від відповідальності, – це випадок та непереборна сила. О. С. Іоффе розумів під непереборною силою таке зовнішнє чи внутрішнє ставлення до події, яка характеризується шкідливою дією і надзвичайна за своїм характером, якій неможливо запобігти господарсько допустимими для особи засобами. Він об'єднував «випадок» та «непереборну силу» за ознакою відсутності вини правопорушника [1, с. 473].